

БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА КАКТУСИ

ТУРБИНИКАРПУСИТЕ ЧАРОВНИТЕ МИНИАТЮРИ

Turbinicarpus schmedickeanus
ssp. *klinkerianus* EPAN 215

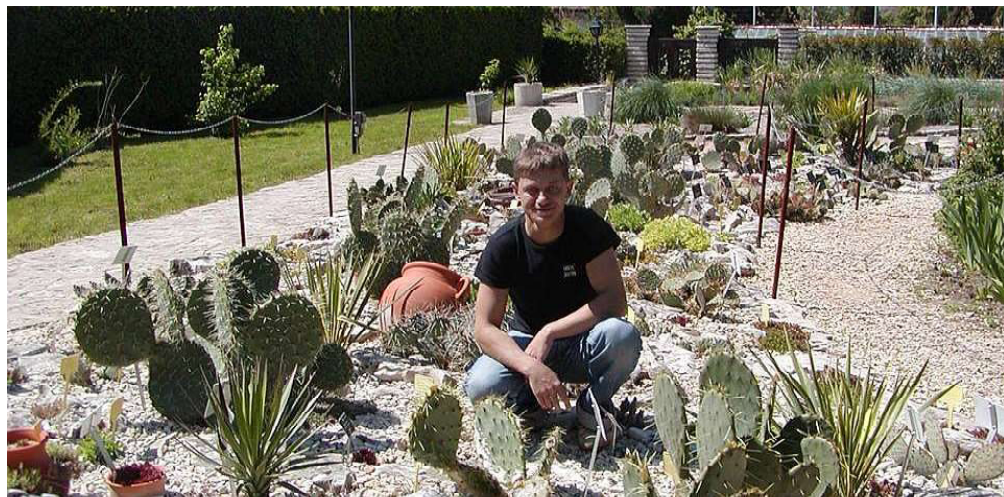
Видовете от род *Turbinicarpus* стават известни в края на двадесетте години на миналия век. Тогава Карл Бедекер описва първият представител на този род като го нарича *Echinocactus schmedickeanus*. Две години по-късно Бергер причислява новият вид към род стромбокактус. Вторият вид е бил описан от Вердерман през

1931 г. като *Echinocactus macrochele*. Пет години по-късно същият е бил отнесен от Бакеберг към род стромбокактус. В 1934 г. Вердерман описва *Thelocactus lophophoroides*, който Кунт отнася към род стромбокактус през 1935 г. Едва през 1937 г. Бакеберг и Буксбаум ги определят като представители на новосъздаденият от тях род *Turbinicarpus*. Понастоящем към старият род *Turbinicarpus* са добавени бившите родове *Gymnocactus* и *Normanbokea* (според класификацията на Hunt D. R. 2006). Според същата класификация родът съдържа 37 таксона.

Турбиникарпусите се срещат в североизточните и централни части на Мексико в щатите Сан Луис Потоси, Нуево Леон, Хидалго, Тамаулипас, Керетаро, Куауила, Сакатекас. В тях климатът е сух, тропичен, дъждове падат неравномерно през цялата година, предимно пролетта и в края на лятото, затова пейзажа е основно от пустини и

Продължава на 3 страница

ЛИЧНОСТИ - Галин Радков (Професор кактус)

В този брой си позволяваме да ви представим една от емблемичните личности в новата история на "кактусозависимите" в България, а това определено е Галин Радков, или както всички го знаем... човека заставащ зад никнеймът - Професор кактус.

В краткото ни интервю успяхме да му зададем десетина въпроса, на които той отговори експертно и лаконично. ;)

Въпрос: - Защо и кога решихте да отглеждате кактуси?

Галин: - Още от малък съм запален по как-

тусите. Започнах да отглеждам кактуси през 1986 година.

Въпрос: - Колко вида наброява колекцията ви?

Галин: - На времето имах над 2900 вида, сега личната ми колекция наброява около 1300 вида.

Въпрос: - На колко години и какъв е най-старият кактус в колекцията ви?

Галин: - Най-старият кактус който имам е на около 26 години - *Trichocereus terscheckii*.

Продължава на 6 страница

НОВИНИ

Добре дошли на страниците на Първото българско безплатно издание за кактуси и сукуленти!

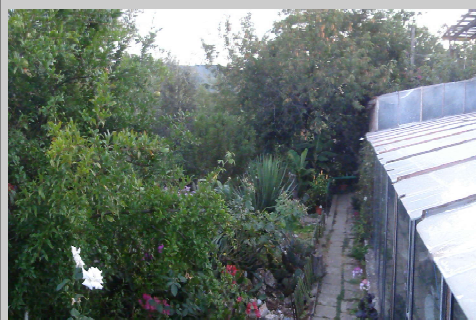
Този проект се реализира напълно безплатно от потребители на форум Кактус БГ - <http://cactus-bg.com/forum/>

Целта ни е да популяризираме нашето хоби сред начинаещите български любители на кактуси и сукуленти, като им поднасяме селектирана и насочваща информация, необходима за правилното отглеждане, запознаване с таксономията и класификацията на тези растения.

РЕКЛАМА

Ботаническа градина "Серафимови" - Късче от Рая на Земята

Ботаническа градина „Серафимови“ се намира в източния край на село Велика, на 2800 м. от морския бряг /с. Лозенец/, на 40м надморска височина в полите на последния хребет на Странджа – „Граничар“.

Основана е през 1986 г., когато Серафим Серафимов и Радка Серафимова се заселват след пенсионирането си в село Велика и започват създаването и изграждането на своята мечта – Смесена малка ботаническа градина.

Ежегодно Градината се посещава от около пет хиляди души, предимно през периода май-септември и по-слабо, но без прекъсване, дори през зимния период.

Най-голяма е колекцията от кактуси - над 1600 вида и сукуленти - около 180 вида, което я прави най-богатата частна колекция за източна България.

УНИВЕРСИТЕТСКА БОТАНИЧЕСКА ГРАДИНА БАЛЧИК

Университетска Ботаническа градина в Балчик е създадена през 1955 г. от акад. проф. Даки Йорданов, ректор на СУ „Св. Климент Охридски“. Днес тя се простира на площ от 194 дка и в нея се отглеждат над 3000 растителни вида, които се увеличават непрекъснато. Освен красив кът на България, Университетска ботаническа градина в Балчик е място за изследователска и научна дейност, студентски практики, инициативи, свързани с екологичното образование и изкуството. Наред с това, тя е паметник на културата и защитена местност. При Ботаническата градина функционира Балкански Екологичен Център. На територията на Университетска Ботаническата градина се намира и архитектурно-парковия комплекс „Двореца“, който е бил лятна резиденция на румънската кралица Мария в началото на 20 век.

По протежението на морския бряг, на терен с голяма денивелация са обособени тераси - градини, свързани помежду си със стръмни стълби, зелени тунели и арки. В красиво оформени партери и

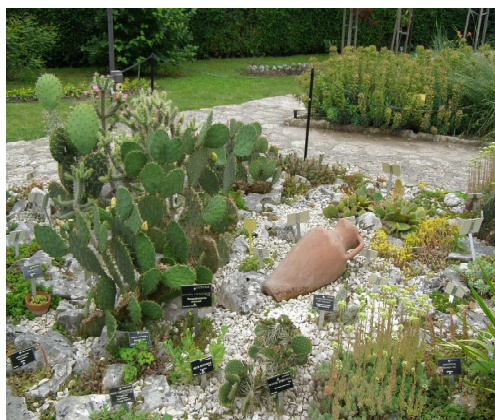

кътове на градината са представени едногодишни пролетни и летни цветя, алпийска и водна растителност, папрати, защитени и редки видове, лиани, цъфтящи и вечнозелени храсти.

Университетска Ботаническа градина в Балчик е специализирана в развитието на колекции от тропични и субтропични екзотики, както и други уникални растения. Интерес за туристите представляват и рядко срещани дървета като каучуково, бонбонено, книжно дърво, древно гинко, метасеквоя, едроцветна магнолия, лирво дърво и др.

Най-голяма атракция в Ботаническата градината е постоянната експозиция от кактуси и сукуленти. Известна е с колекцията си от гигантски кактуси, растящи на открито от април до октомври на площ от около 1 дка. Тя е втората по големина в Европа след тази в Монако. Любителите на бодливите екзоти могат да се насладят още и на градината със зимоустойчиви кактуси.

През 2012 г. отвори врати нова оранжерия с постоянна експозиция от кактуси и сукуленти, посетителите ще могат да се насладят на цветовете и красотата им цялгодишно.

БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА КАКТУСИ

ТУРБИНИКАРПУСИТЕ ЧАРОВНИТЕ МИНИАТЮРИ

Продължение от 1 страница

каменисти хълмове. Там температурата не пада по-ниско от +5 С през зимния период, а през лятото достига над +40 С. Повечето видове растат в почви с ниски количества органична материя и големи количества пясък и чакъл, което осигурява добър дренаж. Много от тях се срещат на варовити терени, а някои в почви състоящи се от почти чист гипс, като например **T. lophophoroides**, **hoferi** и т.н. Растенията могат да бъдат намерени на открито, но често растат под някаква сянка осигурена от други растения, треви, храсти или от по-големи скали. Често над повърхността се подава само върхът на кактуса с бодлите и пухът около тях. Те образуват изолирани малки групи, обикновено обхващащи територия от само няколко хълма или дори част от един хълм, например, североизточната му част. Безразборното събиране на импортни растения от местното население и колекционери, както и използването на хабитата им за селскостопански нужди и строителство на пътища е давало до значително намаляване на техния брой - при много от видовете до критични нива. Ето защо всички видове от този род са включени в СИТЕС приложение I.

Почти няма колекция, в която да не присъстват тези миниатюрни и сравнително невзискателни кактуси. Отглеждат ги както начинаещи, така и кактусари с многогодишен опит, макар че този род не е за тези, които търсят в кактусите размера, големите цветове или мощните бодли. Името на рода идва от формата на плода (лат. **turbinatus** - конически и **carpus** - плод). Турбиникарпусите не впечатляват с размер. Цветовете им не са големи, а и на бодлите им трудно ще се убодеш. Въпреки това, те се радват на изключителна популярност и няма голяма фирма, която да не предлага цял списък от тях, а в интернет пространството има специализирани сайтове за любителите на тези растения. Това лесно може да бъде обяснено с тяхната невзискателност, ранен и продължителен цъфтеж, миниатюрност и разнообразен външен вид. Турбиникарпусите са неголеми растения, някои достигащи 5-6 см. в диаметър, често сферични или леко издължени до цилиндрични като **T. flaviflorus** е вероятно единствения, който расте цилиндричен и в хабитата си. Цветът на епидермиса може да варира от тъмно зелен до червенокафяв, като при някои видове той зависи от условията на отглеждане и интензивността на осветлението. С времето под земята турбиникарпусите образуват тлъст реповиден корен, в който се съхраняват хранителни вещества, които растението използва при неблагоприятни условия. Тази коренова система може да съставлява над 80% от общата телесна маса на кактуса. Бодлите на различните видове могат силно да се различават по структура и форма: прави, спирално завити, гребеновидни, плътни или с плоско сечение и картоноподобни. На цвят са от светло жълти, през кафяво до почти черно, като с възрастта придобиват сивобял оттенък и лесно падат при докосване. Цветовете, обикновено, са бели или кремави, но се срещат и розови до пурпурни. **T. schmedickeanus** ssp.

flaviflorus цъфти в жълто. Семената често започват да цъфтят рано - още на първата или втора година от покълването. За образуването на семана при всички видове, с изключение на **T. swoboda**, е необходимо кръстосано опрашване и затова е нужно да имаме и второ растение за целта, ако искаме да ги размножим. Кръстосаното опрашване и немърливостта на много кактусари доведе до това, че в миналото се предлагат много междувидови хибриди за чисти видове. Едва след появата и разрастването онлайн на търговията колекциите се изчистиха от тези хибриди.

Турбиникарпусите са, общо взето, невзискателни и загубата на растения може да се получи само при груби грешки в отглеждането им. Те могат да растат, както на пълно слънце, така и леко засенчени. Забелязъл съм, че някои видове - като **T. dinkinsoniae**, **krainzianus**, **minimus**, **flaviflorus**, **pseudomacroleche** - растат много добре, когато са добре огрявани от слънцето. Субстратът, в който се гледат, трябва да е добре дрениран, за да не задържа излишно количество вода, да бъде едрозърнест и въздухопроницаем. За целта, използвам едрозърнест пясък, зеолит и счукана и пресята тухла с размер на зърната от два до четири милиметра. Последните две съставки, за разлика от пясъка, поглъщат вода и препятстват излишната вода при поливане да доведе до загиване на корените. Към тях добавям "листовка", добре угулила листна пръст, която се събира под широколистните дървета, за предпочитане бук или габър, чимова пръст, която може да има различен състав и свойства в зависимост от мястото, от където се взема, може да се добави и малко количество много добре угулил оборски тор. Напоследък, особено модерни станаха субстратите на основата на пемза и лавалит, смлени и пресяти до определен размер вулканични скали. През лятото поливам след като субстрата изсъхне напълно, а през зимата ги държа напълно сухи при температура 140С - 160С. Понеже турбиникарпусите имат дебел реповиден корен, не се стига до фатално изтощаване на растенията, дори когато надземните им части видимо се сбръчкат. Това не се отразява неблагоприятно на тяхното развитие през следващия вегетационен период.

Ще завърша представянето на този род чаровни кактуси с няколко негови интересни представителя.

Turbinicarpus lophophoroides е един от първи-

Turbinicarpus lophophoroides

те турбиникарпуси, които са били описани и на основата, на които Буксбаум и Бакеберг създават новият род *Turbinicarpus*. Расте като единично растение, цветът на тялото е зелен до сивосиньо-зелен. Кълбовиден кактус, но по-често е яйцевидно издължен, 4,5 см висок и 3 до 5 см в диаметър с леко сплеснат връх гъсто покрит с бял пух. Ребрата са изградени от спираловидно разположени ниски и широки туберкули. Образова тлъст реповиден корен.

Бодлите са 2 до 5, радиални, твърди и не се отчупват лесно, възрастните могат да образуват и централен бодил. Цветовете са красиви, появяват се от върха, обикновено по няколко и могат на практика напълно да го закрият. На цвят са от чисто бели до бледо розови с лек копринен блясък и размери 3.5 - 4 см. в диаметър. Цъфти на практика постоянно през целия вегетационен период. Родина - Мексико щат Сан Луис Потоси, северно от Лас Таблас на височина около 1200 м. върху пясъчлива почва, сред чимове трева. Намерен е и западно от Лас Таблас на височина 950 м върху субстрат приличащ на смес от тебешир и гипс. Голяма популация от стотици растения е установена също и близо до Буенависта, където най-големите екземпляри са достигали 8 см в диаметър.

Отглеждането му е лесно и е особено подходящо като първи турбиникарпус при начинаещите. Расте бързо и не е взискателен към условията на средата. При него трудността е да се поддържа характерната за вида форма, защото лесно се издължава и придобива цилиндрична форма. За целта, е нужно пълно слънце и по-спартански условия, изразяващи се в дозирано поливане и внимателно подхранване с течни торове за кактуси или изобщо без подхранване в зависимост от това как се развива.

Turbinicarpus schmedickeanus ssp. **flaviflorus**

Това е един от малкото, ако не и единствения стълбовидно растящ и в природата турбиникарпус. Цветът на тялото е зелен до сивозелен и ако се отглежда в подходящи условия и на пълно слънце се покрива с беззъбна налеп, който му придава доста екзотичен вид. Бодлите са 4-6 най-дългия до 3 см. корковидни отначало тъмно кафяви до почти черни, после сивобели, извити. Цветовете се появяват на върха и както показва името са жълти до жълто-зелени с червеникава полоса по средата.

Продължава на 8 страница

Инкубатор за семена

За почти всички сериозни любители на кактуси и сукуленти идва един момент в който те започват да сеят семена на любимците си и да отглеждат семеначета. При мен този момент дойде на втората година от "обсебването" ми от бодливите растения. След кратко проучване от моя страна си съставих няколко критерия на които моят нов инкубатор трябва да отговаря.

Почти всички необходими неща успях да си набавя от един местен строителен маркет. Специализираните лампи и термоконтролера поръчах през интернет.

Ето списъка на минималния сет необходим за изграждане на един "етаж" от моя инкубатор.

Всичко това излиза като инвестиция за около 150.00 лв.

При самото сглобяване на етаж от този инкубатор не са необходими никакви особени умения и техники.

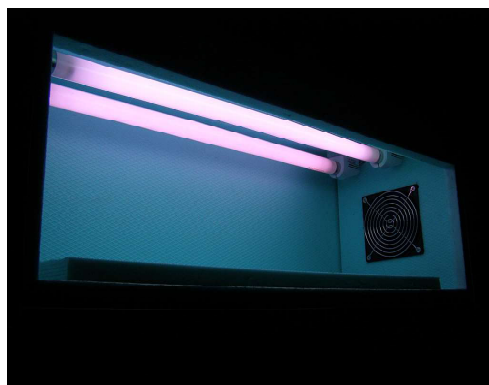
Първоначално се разкрояват парчетата от фибран които поставяме от вътрешната страна на стилажната клетка и така образуваме термоизолирана кутия от стени, под и таван. Препоръчителната височина на самата клетка е около 20 см. После монтираме луминисцентните шини с винтове за гипс картон. В зависимост от размерите на вентилатора се прави разрез на някоя от страничните стени и се монтира. Оставяме предния панел подвижен.

за време, който програмираме колко време ще бъде светлия период (аз лично осветявам 16 часа). Термоконтролерът се програмира така, че при достигане на зададената температура в инкубатора да включи вентилатора който изсмуква горещия въздух вътре и да я стабилизира.

Схема на свързване на термоконтролера ще намерите на адрес:

<http://cactus-bg.com/forum/index.php?topic=168.msg19999>

Моделът на термоконтролера е RTh5 и може да бъде поръчан от тук: <http://www.electronicdesign-bg.com/?t=7>

Самото окабеляване е просто. Лампите се свързват и се включват в таймера

Лампи Гро-лукс на Силвания можете да си закупите от Кауфланд.

- Стелаж 170 x 75 x 30
- Три луминисцентни шини за открит монтаж
- Три специализирани лампи Силвания
- Два листа фибран
- Един механичен таймер за време
- Полиуретаново лепило
- Няколко винта за гипскартон
- Вентилатор на 12 волта (от изгоряло захранване за PC)
- 12 волтово захранване за прав ток.
- Термоконтролер.

В пустинята Анца-Борега

След като открих и документирах едрите кактуси в Анца-Борега, остана да намеря най-дребните представители на бодливото семейство, мамилариите.

Бях забелязал няколко само от тях да се крият край ферокактуси, но общо взето на по-стръмните каменисти склонове тия видове не бяха често срещани. Най-накрая, в горещия следобяд, намерих доста от тях на едно пясъчно възвишение край-шосе №78, заобиколено от по-ниска пустиня. Както и очаквах, най-многобройна беше *Mammillaria dioica*. Растат до камъни, друга суха и жива растителност.

Единични или на добре разклонени туфи. Както и при другите кактуси, нищо не цъфтеше в момента. Намерих и семеначета при внимателно оглеждане на терена отнискко.

Открих и едно или няколко млади растения от *Mammillaria tetrancistra*, вторият представител на тоя род в Анца-Борега. По-голямото се криеше в следобедната сянка на един ферокактус. Направих доста снимки и както се очакваше, следобедното слънце ни подгони обратно към Сан Диего.

Джордж Грозев

БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА КАКТУСИ

Edward Frederick Anderson

Edward Frederick Anderson (17 юни 1931 - 29 март 2001) е американски ботаник, професор по биология, водещ американски кактолог, един от най-големите изследователи на XX век. Използва се съкращението E.F.Anderson за обозначаването му като автор, когато се цитира ботаническо или зоологично наименование.

Edward Frederick Anderson учи в **Pomona College** в **Claremont**, където негов учител е известният американски ботаник **Lyman David Benson** и през 1954 г. става бакалавър в областта на биологията.

След една година постъпва в американската армия и военната му служба завършва в Германия.

През 1961 г. става доктор по ботаника и работи

в продължение на една година в **Claremont**. Той изнесе доклади в различни университети в чужбина, включително и в Еквадор, Малайзия и Тайланд.

През 1976 г. става професор по биология и повече от двадесет години преподава в **Whitman College** в **Walla Walla**.

След пенсионирането си през 1992 г. е старши научен ботаник в **Desert Botanical Garden** в **Phoenix, Arizona**.

Anderson участва в изследване проведено от **Gordon Alles** и финансирано от Калифорнийския технологичен институт, който се интересува от фармакологичните свойства на **Lophophora williamsii**. Резултатите от това проучване са основа на неговата докторска дисертация за таксономията на **Ariocarpus**, **Lophophora**, **Pelecypophora** и **Obregonia** през 1961 г. и първата му книга **Peyote: The Divine Cactus**, публикувана през 1981 г.

От 1974 г. е активен член на **International Organization for Succulent Plant Study (IOS)** и работи на различни длъжности: от 1984 - 1986 г. - заместник-председател, от 1988 - 1994 г. - председател и от 1994 - 1998 г. - секретар.

През 1984 г. той е един от учредителите на **International Cactaceae Systematics Group** на **IOS** и **Cactus и Succulent Specialist Group (CSSG)** на Световната организация за опазване и оцеляване на видовете.

Anderson е член на **Cactus and Succulent Society of America** и на **Linnean Society of London**.

През 1998 г. за изключителните му постижения в областта на научните изследвания на кактусите е награден с **Cactus d'Or**.

За повече от петдесет години, той пътува из сухите зони на Южна и Северна Америка, за да проучи кактусите в техните местообитания.

През 1990 г. **Anderson** започва работа върху книга за семейство **Cactaceae**, която описва изчерпателно кактусите въз основа на най-новите научни открития. **The Cactus Family** е завършена малко преди смъртта му и съдържа описания на 125 родове, 1810 видове, подвидове и вариации. Също така описва особените им характеристики, опазването, отглеждането и проблемите на таксономичната класификация на кактусите.

http://de.wikipedia.org/wiki/Curt_Backeberg

Кога и как да започваме да "приспиваме"?!

Когато говорим за приспиване и събуждане на кактусите не трябва да забравяме кавичките. Състоянието в което изпадат растенията няма нищо общо със спането. Дълбоката зимна стагнация (която ние наричаме спане) позволява на кактусите да преодолеят периода на суша който обхваща зимно време районите на техните природни местообитания. През този период всички биохимични процеси протичащи в кактусите са силно забавени. Нуждите на кактуса от вода и хранителни вещества са много по-малки, и той успява да преодолее зимните месеци използвайки само складираните в себе си вода и хранителни вещества.

Фотозинтезата е основния процес нормалното протичане на който е свързано с наличието на светлина. Тъй като и този процес е силно намалял то и нуждите от светлина на растението са много по-малки. Така че един добре "заспал" кактус спокойно може да изкара зимата и на етажерка в антрето, на тавана, или в дъното на някоя северна стая. Единственото условие е преди това наблюдавам на думичката преди, той наистина да е навлязъл напълно в етапа на зимна стагнация, и температурата и влажността на помещението да са такива че той да си остане в това състояние. Ако стаята е топла (температури над 16 - 18 градуса) това състояние не е достатъчно дълбоко и недостатъчната светлина може да доведе до неприятно издължаване на върха на кактуса.

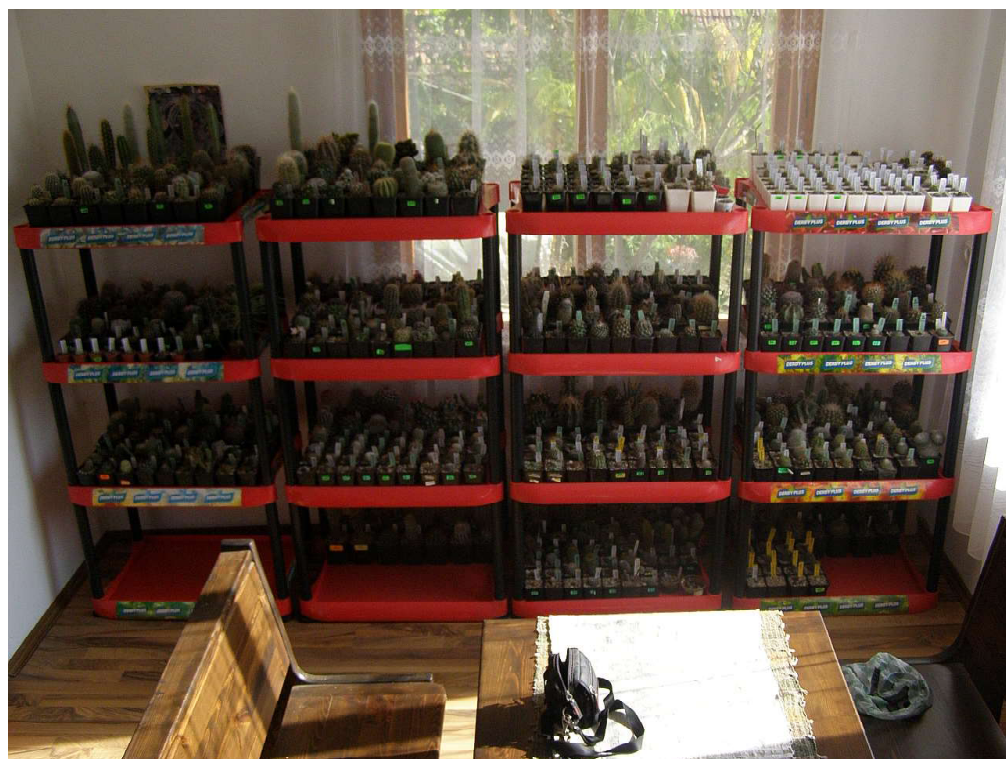
Аз лично се старая да отложам колкото се може повече прибирането на кактусите вътре в стаята. Това им дава възможност да "заспят" по лесно защото температурите на вън са достатъчно ниски. Влагата я ограничавам спирайки поливането. Докато кактуса бавно навлиза в състояние на стагнация светлината е достатъчно интензивна и не позволява появата на нежелани ефекти. По принцип интензивната светлина не пречи на кактуса да "спи", но не е задължително

условие за неговото оцеляване. Ако имате възможност вашите кактуси да зимуват на светло това е един плюс който помага на пролет полесната им адаптация към слънчевото греене, но ако нямате нищо не пречи да зимуват и на по-тъмно място.

Пак се отплеснах в многословни приказки. Исках само да кажа че тъмнината не е необходимо условие за да може кактуса да заспи. За да се случи това кактуса трябва да е със суха почва, и температурите да паднат под петнайсет,

шестнайсет градуса през деня и около десет през ноща. Кратковременните понижения под пет градуса също са полезни за някои високопланински, основно южноамерикански, видове. Едва когато кактуса "заспи" напълно той може да бъде преместен за зимуване на място с ограничен достъп на светлина. Все пак за предпочитане е кактуса да си остане на светло така че това местене е само ако нямате място, а не за да се чувства кактуса по-добре.

Пламен Петков

Отглеждане на кактуси

Първо презимуване на семеначета

Въпроса за зимуването на семеначетата става актуален. Най-точния отговор на този въпрос обаче е че няма точен отговор. Основните два показателя които трябва да се преценяват са видовата принадлежност на семеначето, и това колко е пораснало. Умишлено не казвам колко е голямо защото има видове за които сантиметър два е малко семеначе, а за други този размер е на цъфтящо растение. Като груб, но добър ориентир за това дали семеначето е пораснало достатъчно е наличието на котикула. Котикулата е това което най-напред пониква от семенцето. В долината и край се развива кореновата система, а в горния между двете семедоли малко по-късно се появява истинския кактус. Ако тази котикула все още се вижда значи семеначето е в младенческа възраст и към него не можем да се отнасяме като към възрастно растение. Ако я няма, и семеначето вече прилича на възрастно растение от вида си то може да зимува като такова. С това уточнение че все пак е добре да не позволяваме температурите да достигнат минимално допустимите за вида. Ако зимуването е при температури максимално допустими за конкретния вид то семеначетата се поливат малко по-често от големите растения.

На семеначета на които котикулата все още се вижда ясно най-добре е да осигурим достатъчно топлина и светлина за да могат да порастнат още. Ако нямаме техническите съоръжения за тази цел семеначетата трябва да зимуват при максималните за вида си температури с периодично овлажняване на почвата. Това овлажняване трябва да е достатъчно често за да не изсъхне семеначето, и достатъчно рядко за да не се събуди и да тръгне да расте в условията на недостиг на светлина. Тази преценка наистина не е лека, и ако се случи една от двете крайности не трябва да се отчайвате.

Точно за да се избегнат разочарованията, при първи сеидби аз препоръчвам да се сеят лесни за гледане бързорастящи видове. За пример мога да ви дам тазгодишната си сеидба. Сяти по едно и също време в края на февруари месец, и при едни и същи условия трихоцереусите са около четири сантиметра високи, а Копиапоа деалбата, Хомалоцефалата и Ехинокактус полицефалус са около сантиметър и дори по малки. Трихоцереусите още юли излязоха на терасата при големите кактуси и ще зимуват заедно с тях, а другите ще седят в "люпилнята" на изкуствена светлина и топлина поне още два, три месеца.

Съжалявам че не можах да ви дам точна рецепта, но както вече посочих всичко зависи от вида и състоянието на семеначетата. Ако имате време да се интересувате от изискванията на отделните видове можете да оставите семеначетата малко по-на топло (около 20 градуса) и ги поливайте по мъничко през двайсетина дена. Така имате някакви шансове да дочакат пролетта в що годе добро състояние.

При бързорастящи видове (Ехиноцереуси, Ехинопсиси, Трихоцереуси, Лобивии, Ребуции, някои видове Мамиларии и др.) когато до есента растението е станало няколко сантиметра според мен е по-добре да му се даде възможност за зимен покой. Ако се остави на светло и топло то

наистина ще продължи да расте, но постепенно развитието му ще се затормози и забави. Може да се стигне до пълно спиране най-често в средата на следващото лято. На практика ако такова растение се остави зимата да почива следващата есен ще е по-голямо от такова което е расло през зимата.

И още нещо. Както вече казах за бавно растящи видове и особено за късни сеидби най-добрият вариант е растежа да продължи на изкуствена светлина и топлина. Само че 25 сантиметра разстояние от лампите до растенията са много и има риск от източване. Това важи особено за високопланинските видове, и за такива които по принцип растат изложени на максимално слънце. Сещате се защо. Моята практика е показала че разстоянието от лампите до растенията не трябва да е повече от 10 сантиметра, а разстоянието между самите лампи да не е повече от два, три сантиметра. Тогава няма проблем. Хубаво е също капача да е облицован от вътре със светло отразително фолио, или още по-добре с огледало. Вярно че специализираните лампи (като Гролукс на Силвания) са по-скъпи от обикновените, но се купуват веднъж. Моите светят без проблем почти непрекъснато вече трета година, а светлината която дават е за предпочитане пред тази на обикновените лампи. Така че ако ще правите минипарник по добре го направете какототрябва и използвайте тези специални лампи. Големината на лампите зависи от това колко семеначета искате да отглеждате. Както вече казах разстоянието между лампите трябва да е два, три сантиметра. Техния брой и дължина определя големината на осветената площ която ще получите. Аз лично използвам четири лампи от малките (18 вата) и осветената площ е горе долу петдесет на двайсет и пет сантиметра. В това петно успявам да вместя нормални пакетчета със семена от около трийсет, четирисет вида. Не че не ми се иска повече, но нямам място. Ако се сложат от дългите (36 вата) лампи местото ще се

удвои.

Мухъл се появява когато температурата е ниска. Така че ако топлината от лампите не е достатъчна трябва да осигурите допълнително отопление и температурата през деня да е в рамките на 30 - 35 градуса. Тогава няма опасност от мухъл. Срещу преполиване можете да се осигурите по два начина. Първия е опитно да определите за колко дни горе долу изсъхва почвата в кутийките със семеначетата, а втория е да ги сеете в прозрачни кутийки и така ще виждате дали почвата е влажна или изсъхнала. Препоръчително е следващата поливка да е два, три дена след като почвата изсъхне. Добре е ако имате възможност да поливате отдолу. Това стимулира кактуса да развива кореновата си система както и влагозапасяващата си тъкан. В противен случай, при наличието на недостатъчна влага кактуса расте предимно на височина изграждайки основно скелетна тъкан. В резултат получаване растение с нехарактерна форма на външен вид. Ферокактус, или Гимнокалициум който по скоро прилича на цереус - тънък и висок вместо да е плоско сферичен.

И последно. Ако разполагате с технически добре съоръжен минипарник по-добрият вариант е не да отглеждате в него семеначета през зимата, а да сеете през зимата. Ако сеете семена от бавнорастящи видове през ноември, декември те ще могат да растат безпроблемно в парника някъде до юли, август следващата година, и тогава да са достатъчно големи за да ги изнесете на открито. Ще имат време да се закалят. Да свикнат с нормалните условия и да презимуват нормално. Още повече че първите няколко месеца нуждите им от светлина са по-малки, а в края на лятото когато вече ще са поотраснали, и нуждата от светлина съответно се е увеличила ще могат да я получат в достатъчни количества навън.

Пламен Петков

БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ЗА КАКТУСИ

ТУРБИНИКАРПУСИТЕ ЧАРОВНИТЕ МИНИАТЮРИ

Продължение от 3 страница

Въпреки, че не са големи, те стоят много естетично, особено когато са повече, а този вид не се скъпи на цветове и цъфти обилно през целия вегетационен период, макар че семенациите започват да цъфтят по-късно от основната група турбиникарпуси. Родина - Мексико, щат Сан Луис Потоси близо до Санта Рита. Растат върху доста стръмен склон на височина около 1750 м., някои в пукнатини на скалите, но повечето от тях на открити, добре огрени от слънцето места. От кактусите там растат също и нудалната форма на *Astrophytum myriostigma*, *Ferocactus stainesii*, *Thelocactus tulensis* и др.

Расте добре, цъфти обилно и запазва външния си вид само ако се отглежда на пълно слънце.

Turbinicarpus schmidieckeanus ssp. macrochele

Малък, единично растящ кактус достигащ 3 см. височина и около 4 см. в диаметър. В хабитата си растенията рядко достигат този размер, обикновено в долната си част са сбръчкани и вкорковени, като само малка част от стеблото се подава над земята а по-голямата част е зарита в почвата. Образува тлъст реповиден корен. Ребрата са разделени на туберкули, от които израстват 3-5 меки, еластични, картоноподобни, завити бодли, чудесно украсение за това растение. Като правило старите бодли опадват, но могат и да се задържат особено ако се внимава при боравене с него. От върха между бодлите израстват един или няколко големи, красиви, снежно бели цветове с дълги бледо розови близала.

В природата се среща на няколко места близо до град Матеуала в щата Сан-Луис-Потоси. Расте между камъни и треви във варовити терени. Намерен е за първи път от H.W. Viereck през 1931 г. Отглеждането му не е трудно и е по силите на всеки кактусар, дори на тези с малък опит. Ако през лятото се отглежда на пълно слънце - може да се набръчка и леко да се сплеска върху субстрата, като по този начин "подражава" на своите роднини в Мексико. Това не трябва да ви притеснява и да ви кара да го поливате по-често, защото субстрата трябва да изсъхва напълно между поливките. Ако искате да не се набръчка го преместете на по-сенчесто място. Субстрат е стандартен за видовете от този род, като може да се добавят парченца варовик или доломит които да спомогнат за по-доброто

развитие на бодлите.

Turbinicarpus schmidieckeanus ssp. rubriflorus

Това е един от малкото розово цъфтящи турбиникарпуси. Различава се от основния вид по цвета на цветовете както и по бодлите, които достигат 2,5 см. Цветовете са розови с по-тъмна централна ивица на листенцата.

Родина - Мексико щат Нуево Леон, между селищата Серос Бланкос и Миер и Нориега. Открит е през 1991 г. от Х. Бонац, описан от П. Франк през 1993 г. като *T. schwarzii* var. *rubriflorus*. През 2002 г. е наречен *ellisae* в чест на Н. Елис от Одеса, която е дала много за развитието на кактусарството в Украйна и Русия и под това име също може да бъде намерен в литературата. Това е рядък вид, от който са известни само две популации, които наброяват общо няколко стотин екземпляра. Отглежда се лесно, расте добре, но има склонност да се издължава, ако се тори и полива често. За да запази добър външен вид

ЛИЧНОСТИ - Галин Рагков (Професор кактус)

Продължение от 1 страница

Въпрос: - Кой са любимите ви родове и има ли такива които не харесвате?

Галин: - Любимите ми родове са *Opuntia*, *Tephrosactus*, *Quabentia*. Харесвам всички кактуси.

Въпрос: - Какви са най-често срещаните проблеми(вредители) при отглеждането на кактуси?

Галин: - Най-често срещаните вредители са щитовосната въшка и акарите.

Въпрос: - Има ли лесни и трудни за размножаване кактуси и кои са те?

Галин: - Най-лесни за размножаване са кактусите от род *Echinopsis*, а най-трудни - *Yavia*.

Въпрос: - Имате ли "тайна рецепта" при сеенето на семена?

Галин: - Нямам тайна рецепта.

Въпрос: - Какви почвени субстрати използвате за вашите кактуси?

Галин: - Смесь от горска почва, торф, пясък, перлит, вермикулит и зеолит.

Въпрос: - Кой е кактуса който нямате, а бихте искали да имате в колекцията си?

Галин: - Бих искал да имам в колекция от род *Backebergia militaris*(*Pachycereus militaris*).

Въпрос: - Какво бихте пожелали на всички нови и бъдещи любители на кактусите в България?

Галин: - Пожелавам на всички български любители и колекционери да обогатяват колекциите си с много нови и интересни видове!

Надявам се да бъдем заедно, да се събираме и общуваме благодарение на любимите ни.

Изказваме нашите благодарности на Професора за това блиц-интервю в което той прие да участва.

Интервюто взе: Милена Стойчева

Карте на редакторите

Редактор на броя: Джордж Грозев
Дизайн: Петър Шолеков

Оперативни сътрудници:

- Милена Стойчева
- Димитър Иванов
- Пламен Петков
- Джордж Грозев
- Петър Шолеков

Автор на логото: Иво Спасов

За контакти: sholekoff@gmail.com

РЕКЛАМА

<http://cactus-bg.com/shop/>

<http://cactus-bg.com/clement/>

<http://cactus-bg.com/andro/>

подобен на екземплярите от хабитата е необходимо да му се даде всичкото слънце което имате, при по-ограничено поливане и подхранване.

Автор: Димитър Иванов - practicar